

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya, és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 12/2012. (I. 16.) OVB határozatát helybenhagyja. Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

1. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 12/2012. (I. 16.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh.) ellen. A kezdeményezők – akik azonosak a kifogásteveőkkel – országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be még 2011. december 22-én, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Kezdeményezzük: az Országgyűlés tárgyalja meg azt a kérdést, hogy az államháztartás központi alrendszerének, az államháztartás önkormányzati alrendszerének és a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek adósságának a költségvetési év utolsó napjára tervezett értékét oly módon kell meghatározni, hogy annak alapján az államadósság megelőző évhez (a továbbiakban: viszonyítási év) viszonyított növekedési üteme ne haladja meg a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott, a költségvetési évre várható infláció és bruttó hazai termék reál növekedési üteme felének a különbségét?” (sic!)

2. Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. Megállapította, hogy a kezdeményezésben foglalt kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-ában foglaltaknak, mely szerint a népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést. Az OVB szerint az országos népi kezdeményezésben feltenni kívánt kérdés megfogalmazása olyan szövevényes és bonyolult, amely kizárja, hogy a választópolgárok számára egyértelműen értelmezhető legyen.

3. 2012. január 1-jével hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény), amelynek 8. cikke határozza meg az országos népszavazás alkotmányi (alaptörvényi) szintű alapjait. Az Országgyűlés által 2011. december 31-én elfogadott, Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: Átmeneti rendelkezések) 31. cikk (3) bekezdése hatályon kívül helyezte a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvényt (a továbbiakban: Alkotmány) és az annak módosításáról szóló törvényeket. Az Átmeneti rendelkezések 20. cikke a már hatályon kívül helyezett Alkotmány 28/E. §-át rendelte továbbra is alkalmazni az Alaptörvény hatálybalépésekor már folyamatban lévő ügyekben a népi kezdeményezésekre irányuló eljárás során. Az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénynek (a továbbiakban: EtAmtv.) a Ve. módosító 145. § (7) bekezdése a Ve. 130. §-át akként módosította, hogy az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetve a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogás elbírálására a Kúriának van hatásköre. Az EtAmtv. 145. § (10) bekezdése ugyanakkor beiktatta a Ve. új 156. § (2) bekezdését, amely szerint az EtAmtv. megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtáskor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni. Mindezek alapján a 2012. január 1-jét megelőzően benyújtott, a népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálására az Alkotmánybíróságnak továbbra is van hatásköre.

4. A kifogásteveők 2012. január 23-án – a törvényes határidőn belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást terjesztettek elő az OVBh. ellen annak jogsértő mivolta miatt, amelyben előadták, hogy a feltenni kívánt kérdés (sic!) egyértelmű és érthető. Ezt alátámasztandó utaltak arra, hogy a kérdés megegyezik a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Mgstv.) 4. § (2)

bekezdésének szövegével. Márpedig egy elfogadott és kihirdetett törvény egyértelműsége nem kérdőjelezhető meg, hiszen a köztársasági elnöknek a törvény aláírásakor ilyen tartalmú ellenőrzést is kell gyakorolnia. Jelen esetben a köztársasági elnök az Mgstv.-t nem küldte vissza megfontolás végett az Országgyűlésnek, így az egyértelműnek tekintendő, amiből következne a kifogástevők érvelése szerint, hogy az ilyen tartalommal feltett kérdés is egyértelműnek lenne tekintendő, emiatt a népi kezdeményezési aláírásgyűjtő ív hitelesítésének lett volna helye. Mindezekre tekintettel a kifogástevő az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra való utasítását kérte az Alkotmánybíróságtól.

II.

A kifogás nem megalapozott.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a – Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó – Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság e hatáskörében eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el feladatát [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

2. Az OVB a kifogással támadott határozatában megállapította, hogy a kérdés nem felel meg az Nsztv. 17. §-ában foglalt egyértelműség követelményének. Az Alkotmánybíróság — az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve — a kifogást nem találta megalapozottnak. Ezért a 12/2012. (I. 16.) OVB határozatot az abban foglalt indokok helyességére tekintettel, azonos indokok alapján helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. április 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró